

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 675/24
18.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Александра Ивановића и Марине Кларић Живковић, чланова већа, у парници из радног односа по тужби тужиље АА, ЈМБГ ... из ..., коју заступа адвокат Владан Стефановић из Београда, улица Тадеуша Кошћушка број 36/3, против туженог Агроиндустријске корпорације Београд ад Падинска Скела из Београда, улица Горских јасенова број 12, МБ 07042230, кога заступају пуномоћници адвокати Млађан Марјановић, Горан Муратовић, Александар Јокић и Андреа Ивковић из заједничке адвокатске канцеларије Марјановић из Београда, улица Скендер Бегова 3/5, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 621/23 од 10.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр. 621/23 од 10.07.2023. године у ставу првом изреке и **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да тужилји исплати на име накнаде нематеријалне штете и то: на име претрпљених физичких болова износ од 180.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 225.000,00 динара, са законском затезном каматом на те износе почев од 10.07.2023. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, док се преко износа досуђених овом пресудом са припадајућом каматом, а до тражених износа са припадајућом каматом захтев тужиоца одбија као неоснован.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 621/23 од 10.07.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова по жалби.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 621/23 од 10.07.2023. године, првим ставом изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је обавезан тужени да тужиљи исплати на име накнаде нематеријалне штете, на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 250.000,00 динара, са законском затезном каматом на те износе почев од 10.07.2023. године до исплате. Другим ставом изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљи исплати на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених душевних болова због умањења животне активности преко досуђеног износа од 225.000,00 динара, до траженог износа од 250.000,00 динара за износ од 25.000,00 динара, по основу претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 200.000,00 динара, до траженог износа од 250.000,00 динара за износ од 50.000,00 динара, као неоснован. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 327.100,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом и треће изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (Службени гласник РС бр. 72/11), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба делимично основана.

У првостепеном поступку, у потврђеном и преиначеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, нити су учињене друге битне повреде одредаба парничног поступка, због којих би ожалбена пресуда морала бити укинута.

Према чињеничном стању, утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је била у радном односу код туженог на газдинству ПКБ “Дунавац”, где је обављала послове сточар II групе – подмладак и тов, чији опис посла обухвата обављање свих врста послова око исхране, неге и одгоја приплодног подмлатка и товних грла; чишћење и одржавање хигијене лежишта крвног ходника у објектима за држање приплодног подмлатка и товних грла, помагање ветеринарском особљу приликом откривања еструса и осемењивања, помагање ветеринарској служби при спровођењу законом предвиђених акција, одговара за спровођење свих мера безбедности и здравља на раду и противпожарне заштите, обавља и друге послове по налогу технолога и техничара – пословође, те да тужиља за свој рад одговара технологу, техничару – пословођи. До повређивања тужиље дошло је дана 05.09.2018. године током рада на газдинству ПКБ “Дунавац”, где је било тужиљино место рада, када је тужиља пала приликом истоваривања цакова са исхраном за телад тежине око 40 килограма из приколице висине око 1,5 метара, а што представља опасну делатност, јер рад на висини уз

ношење цакова такве тежине од око 40 килограма ствара појачан ризик од повређивања. Услед оклизнућа и пада тужиља је задобила прелом леве палачне кости, напукнуће десетог ребра са леве стране, нагњечење и истегнуће левог рамена и истегнуће вратног сегмента кичменог стуба. Узрок повреде тужиље у конкретном случају је пад из приколице приликом обављања код туженог у виду истоваривања цакова велике тежине. Према уговору о раду и систематизацији послова код туженог радно место престаје по основу снабдевача, што је у конкретном случају био ББ, који је у свом исказу потврдио околност да је истоваривање цакова за исхрану за телад његово задужење. Међутим, иако је тужиља критичном приликом обављала послове који нису у опису њеног радног места, према уговору о раду, ови послови су се на наведени начин код туженог обављали свакодневно дуги низ година и поред лица које је званично било задужено за исте, запосленог ББ, овај посао обавља и тужиља, као и други запослени ВВ.

Из исказа тужиље, а који је суд прихватио, чини се да тужиља конкретном приликом није добила изричит налог од стране претпостављених да се попне на приколицу и истовари цакове, али и чињеница да критичном приликом као ни раније нико од органа туженог који су били упознати са овим радом није предузео одговарајуће, јасне и конкретне мере на овај рад везан за истоваривање цакова са концентратом из приколице организује на другачији начин, а који се обавља тако низ година, што један запослени другом запосленом додаје цакове из приколице како би благовремено завршио посао. Ова околност није била непозната послодавцу и послодавац је био дужан да обављање ове опасне делатности, ношење цакова велике тежине који су по својим својствима опасна ствар организује тако што би предузео конкретне мере да се спречи настанак повреда запослених и очува безбедност и здравље запослених на раду. Овакав начин рада био је уобичајен и дугогодишња пракса код туженог, која је туженом била позната и пењање тужиље на приколицу и истоваривање цакова из исте, тужиља је предузела такву радњу коју је тужени могао да предвиди и исту спречи конкретним радњама у том циљу, те контролом надзора и организацијом посла који ће обезбедити сваком запосленом безбедне услове рада на радном месту и у радној околини сходно одредби члана 35 став 1 Закона о безбедности и здравља на раду. Тужени није доказао да је против тужиље, због оваквог начина рада вођен било какав званични поступак у којем би тужиља била опоменута или против ње била предузета нека друга мера од стране послодавца у циљу забране и онемогућавања да обавља нове послове на начин напред наведен, а који по својој природи спадају у опасну делатност, у односу на коју послодавац није предузео одговарајуће мере ради заштите здравља и безбедности запослених. У конкретном случају, тужиља није имала конкретан налог претпостављеног за обављање овог посла, али код чињенице да тужиља овај писао обавља на исти начин 23 године, те да иста истоварује цакова за исхрану тежине око 40 кг из приколице, висине око 1,5 м, које је тужиља обављала као уобичајене послове у пракси, што је било познато послодавцу, а који представља опасну делатност, то на страни туженог не постоји основ за ослобађање од одговорности за штету, у смислу одредбе члана 187 Закона о облигационим односима, јер је узрок штете пад тужиље са приколице приликом обављања у пракси уобичајених послова, а који се односе на истоваривање цакова тежине око 40 кг, који су по својим својствима опасна ствар, а које послове је тужени могао да предвиди и чије последице није могао ибећи и отклонити, у смислу члана 183 и 184 Закона о облигационим

односима у вези са одредбом члана 35 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду, те је одлучио као у ставу првом изреке ожалбене пресуде. У вези са овако утврђеним чињеничним стањем, првостепени суд наводе сведока ГГ, ДД и ЋЋ да је тужиља усмено упозорана да се не пење на приколицу, не ослобађају туженог одговорности, с обзиром да су органи туженог очигледно били упознати са начином рада истоваривања цакова велике тежине, а који као такви представљају опасну делатност, и нису предузели конкретне мере да спрече да се исто обавља на начин како се радило у дужем временском периоду, односно нису предузели конкретне радње и мере да обезбеде да се овај рад у виду истоваривања цакова са концентратом који су тежине око 40 кг обавља на начин који ће обезбедити спречавање повреда на раду запослених. Услед задобијених повреда, првостепени суд је, применом одредби члана 200 Закона о облигационим односима, закључио да тужиљи припада правична новчана накнада наматеријалне штете, и то на име претрпљеног страха у износу од 100.000,00 динара, имајући у виду дужину трајања претрпљеног страха и интензитет у моменту повређивања и касније приликом опоравка, и на име претрпљених физичких болова у износу од 200.000,00 динара. Такође, првостепени суд је закључио да тужиљи на име душевних болова због умањења животне активности, према конзилијарном мишљењу вештака ортопеда, износи 10%, по ком основу тужиљи припада укупан износ од 250.000,00 динара, имајући при томе у виду јачину и дужину трајања болова које је претрпела тужиља, као и године тужиље у тренутку повређивања. Међутим, приликом досуђивања накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због умањења животне активности, првостепени суд је закључио да постоји допринос тужиље настанку штете од 10%, због чега је тај проценат, све сходно одредби члана 192 Закона о облигационим односима, умањио укупну новчану сатисфакцију коју је досудио тужиљи по овом основу, досудивши тужиљи као коначан износ износ од 225.000,00 динара, с обзиром да тужиља није приликом рада показала довољан степен пажње и образливости, посебно што јој није могло остати непознато колико су послови истоваривања цакова са концентратом са приколице опасни. На досуђени износ првостепени суд је тужиљи досудио законску затезну камату, применом одредби члана 277 Закона о облигационим односима.

Доносећи ожалбену пресуду првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је утврдио да у конкретном случају постоји основ и услови одговорности туженг за штету коју тужиља трпи због повреде на раду.

Према општим правилима одговорности за штету из члана 154, 173 и 174 Закона о облигационим односима, осим кривице основ одговорности је и ризик од опасне ствари и опасне делатности а вршилац опасне делатности може се ослободити своје одговорности само ако докаже да би штета настала и да је опасна делатност изостала.

Тужиља је приликом редовних радних активности-истоварање цакова тежине око 40 кг пала са приколице и претрпела штету а који послови по својој природи представљају опасну делатност. До закључења расправе пред првостепеним судом тужени није оборио претпоставку да је узрок штете опасна делатности којом се послодавац бави односно доказао да би до штете дошло и да је опасна делатност изостала.

Првостепени суд правилно закључује да је постојала могућност да одређеним, бољим позиционирањем тела тужиља ризик од повређивања сведе на минимум, због чега је правилно вреднован њен допринос сопственом повређивању са 10% јер у таквим условима рада не постоји могућност за вредновање доприноса у већем обиму.

Следствено изнетом, правилан је закључак првостепеног суда да је остварен основ одговорности туженог за накнаду нематеријалне штете која је настала као последица повређивања у смислу одредби члана 173 и 174 Закона о облигационим односима, уз допринос тужиље од 10%.

Међутим, одлучујући о висини утуженог потраживања првостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбу члана 200 Закона о облигационим односима како се основано указује и жалбом туженог, па је овај суд делимично преиначио тужбени захтев тужиље, одлучивши као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на циљ коме служи накнада нематеријалне штете, степен умањења животне активности (10%), животну доб тужиље у време повређивања, те интензитет и дужину трајања физичких болова и страха по оцени овог суда правичну новчану накнаду за претрпљене душевне болове због умањења животне активности представља износ од 225.000,00 динара, правичну новчану накнаду за претрпљене физичке болове износ од 180.000,00 динара а правичну новчану накнаду за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара. Досуђивањем већег износа погодовало би се тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом накнаде нематеријалне штете због чега је другостепени суд преиначио ожалбену пресуду у делу за досуђене износе, а у преосталом делу је потврдио ожалбену пресуду, одлучивши као у изреци.

Потврђена је одлука у погледу споредног тражења затезне камате на досуђене износе почев од 10.7.2023. године као дана пресуђења до исплате јер је донета правилном применом члана 277 Закона о облигационим односима.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка имајући у виду да је иста донета правилном применом одредби чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку (у конкретном случају постоји делимични успех тужиље у спору за накнаду штете па је сразмеран део трошкова које је у парници имала одређен тако што се као вредност предмета спора узима укупна новчана вредност за коју је тужиља успела у парници).

Како је тужени незнатно успео у поступку по жалби, то је као неоснован одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Из изнетих разлога, применом одредби члана 390 и 165 став 1 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**